

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **T/2753.**

Benyújtás dátuma: **2023-01-26 21:19**

Parlex azonosító: **GSWLW3FG0002**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Mellár Tamás (Párbeszéd)**

Törvényjavaslat címe: **A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény módosításáról**

Az Alaptörvény 6. cikk (1) bekezdése alapján „**a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény módosításáról** ” címmel a mellékelt törvényjavaslatot kívánom benyújtani.

2023. évi törvény

a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény módosításáról

1. §

(1) A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény 6. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az alapítvány ügyvezetését legalább három, legfeljebb öt természetes személyből álló kuratórium látja el, a kuratóriumi tagok megbízatása öt évre szól.”

(2) A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény 6. §-a a következő (1a) és (1b) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Amennyiben

- a) a kuratórium létszáma három fő, egy-egy tagra az alapítvány által fenntartott felsőoktatási intézmény szenátusa (a továbbiakban: szenátus), a felsőoktatási intézménnyel munkavégzésre irányuló jogviszonyban állók érdekképviseleti szervezete (a továbbiakban: érdekképviselet), illetve a felsőoktatási intézmény székhelye szerinti települési önkormányzat (a továbbiakban: önkormányzat);
- b) a kuratórium létszáma négy fő, kettő tagra a szenátus, egy-egy tagra az érdekképviselet, illetve az önkormányzat;
- c) a kuratórium létszáma öt fő, kettő-kettő tagra a szenátus, illetve az önkormányzat, egy tagra az érdekképviselet

tesz javaslatot, az alapítói jogok gyakorlója a javaslattól eltérő döntést nem hozhat.

(1b) A kuratórium elnökét a kuratórium tagjai választják többségi szavazással.”

2. §

A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény 15. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A kuratórium és a felügyelőbizottság tagjai nem folytathatnak politikai, továbbá olyan tevékenységet, amely a feladatainak ellátásához szükséges közbizalmat megingathatja, továbbá megbízása kezdetekor és az azt megelőző 10 évben nem lehet

- a) országgyűlési képviselő, európai parlamenti vagy önkormányzati képviselő, főpolgármester, polgármester, vármegyei közgyűlés elnöke, valamint olyan személy, aki olyan tisztséget tölt be, olyan feladatot lát el, amelyre kinevezését, megbízatását az Országgyűléstől, a köztársasági elnöktől, a Kormánytól, a Kormány tagjától vagy az Országgyűlés, a Kormány alárendeltségébe tartozó szervtől (vezetőjétől) kapta;
- b) központi államigazgatási szerv vezetője, köztisztviselője;
- c) a Magyar Honvédség, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat hivatásos vagy szerződéses állományú tagja, rendvédelmi szerv, az Országgyűlési Őrség hivatásos állományú tagja, a

- Nemzeti Adó- és Vámhivatal pénzügyőri munkakört betöltő foglalkoztatottja;
- d) az állam által alapított vagy tulajdoni részesedésével működő gazdasági társaság, továbbá az állam tulajdoni részesedésével működő gazdasági társaság által alapított gazdasági társaság legfőbb szervének, ügyvezetésének tagja, személyes közreműködője, képviselőjének ellátására jogosultja;
 - e) médiatartalom-szolgáltató természetes személy, jogi személy, gazdasági társaság legfőbb szervének, ügyvezetésének tagja, személyes közreműködője, képviselőjének ellátására jogosultja; valamint
 - f) az a)-b) pontban meghatározott személyek közeli hozzátartozója.”

3. §

A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény a következő 31/D. §-sal egészül ki:

„31/D. §

E törvénynek a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény módosításáról szóló 2023. évi törvénnyel módosított 6. § (1) és (1a)-(1b) bekezdésében, valamint a 15. § (1) bekezdésében foglalt előírásokat az alapítványoknak legkésőbb 2023. március 1. napjáig kell teljesítenie.”

4. §

Ez a törvény a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Általános indokolás

2022 decemberében született meg a döntés, hogy az Európai Unió zárolja a Magyarországnak járó, 2021–2027 közötti források nagy részét. Erről az uniós tagállamok pénzügyminiszterei döntöttek. Sajtóhírek alapján ebben 21 magyar egyetem is érintett. Ezek a modellváltó egyetemek.

Az EU-s intézmények és a pénzügyminiszterek nem látják biztosítottak a források felelős elköltésének kereteit. Ugyanezt a problémát látja az EU azon egyetemeknél, amelyeket a kormány az utóbbi években „modellváltásra” kényszerített. Az érintett egyetemek esetén a modellváltás óta nem az állam a fenntartó, hanem az e célra létrehozott alapítványok. Ezen alapítványok kuratóriumait azonban miniszterekkel, országgyűlési képviselőkkel és egyéb, a Fideszhez köthető személyekkel töltötte fel.

A 21 modellváltott egyetem a sajtóhírek alapján kimaradhat az Erasmus- és a Horizont-programokból. Ezzel több tízezer hallgatót fosztva meg a nemzetközi tanulmányoktól, a nemzetközi mobilitástól. A probléma orvoslására eddig képtelennek bizonyult a kormány, így ezt a hiányt hivatott a törvényjavaslatom pótolni.

Az egyetemeket fenntartó alapítványok kuratóriumának tagjait ezentúl az érintettek választhatják ki. A kurátorok harmadára az alapítvány által fenntartott felsőoktatási intézmény szenátusa, második harmadára a felsőoktatási intézménnyel munkavégzésre irányuló jogviszonyban állók érdekképviselői szervezete, a harmadik harmadára pedig a felsőoktatási intézmény székhelye szerinti települési önkormányzat tehet javaslatot.

A javaslattételi jog a következőkben három érintetti körnél lesz, hiszen így biztosítható, hogy a demokratikus alapelvek érvényesülhessenek, egyetlen személy vagy szervezet se tehessen szert túlhatalomra.

A kuratórium elnökének és a kurátoroknak mandátuma 5 évig tart, ezzel a határozott időtartammal biztosítható, hogy a változó politikai és gazdasági viszonyokhoz ennek révén is alkalmazkodni tudjon az egyetem. A testület elnökét a kuratórium tagjai választják meg.

A jogos uniós aggodalmak eloszlatásához az összeférhetetlenségi szabályok szigorítására is szükség van. A jelenlegi szabályozás semmit nem ér, így ez a törvényjavaslat ezt a hiányosságot is orvosolja. A kuratóriumba a 2. §-ban felsorolt közéleti szereplők nem javasolhatók; ilyen tisztség többek között az országgyűlési képviselő, az európai parlamenti vagy önkormányzati képviselő, a főpolgármester, a polgármester, a vármegyei közgyűlés elnöke. A politikai kinevezetteknek a jövőben nem lesz helyük a kuratóriumokban, hogy a mindenkori politikai hatalom ne kerülhessen kizárólagos, monopolhelyzetbe az egyetemek irányításában.

Részletes indokolás

1-3. §

Az egyetemeket fenntartó, közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványok kuratóriumainak tagjaira a szenátus, az intézmény dolgozóinak érdekképviselője és a helyi önkormányzat tehet javaslatot. Mandátumuk 5 évre szól. A szükséges összeférhetlenségi szabályok módosítását is tartalmazza a törvényjavaslat annak érdekében, hogy ne érhesse hátrány a magyar egyetemi oktatókat és hallgatókat.

4. §

Hatályba léptető rendelkezés.